

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО: АКТУАЛЬНИЙ МЕХАНІЗМ ТА СИНЕРГІЯ ЗУСИЛЬ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Наукова доповідь на методологічному семінарі НАПН України «Розвиток національної професійної освіти в умовах війни, повоєнного відновлення та євроінтеграції України», 21 листопада 2024 р.

<https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6227>

АЛЬОХІН

Володимир Ілліч

кандидат сільськогосподарських наук, доктор філософії в галузі державного управління, директор відокремленого структурного підрозділу «Немішаївський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України», м. Київ, Україна

Анотація. На основі прикладів успішного впровадження державно-приватного партнерства на базі відокремленого структурного підрозділу «Немішаївський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України» обґрунтовано основні принципи та модель реалізації державно-приватного партнерства як сучасного механізму для підвищення якості освіти.

Проаналізовано ключові аспекти взаємодії держави, закладів освіти і приватного сектору, зокрема в контексті інвестицій у матеріально-технічну базу, запровадження інноваційних підходів до навчання та підготовки кадрів. Особлива увага приділяється синергії зусиль між різними сторонами, що дає змогу об'єднати ресурси, експертний потенціал для підтримки стійкого розвитку освітньої системи та сприяти доступності і підвищенню якості освітніх послуг.

Ключові слова: фахова передвища освіта; державно-приватне партнерство; якість освіти; результати навчання; практичні навички; коледж.

Система фахової передвищої освіти України нині стикається з викликами, що вимагають вдосконалення освітнього процесу та формування нових моделей співпраці з бізнесом і соціальними партнерами.

Ефективним інструментом розвитку цієї сфери є *державно-приватне партнерство*, яке дає змогу об'єднати ресурси держави, закладів освіти та приватного сектору для досягнення спільних цілей.

Згідно з візією фахової передвищої освіти, одним із ключових завдань є забезпечення інтеграції теоретичних знань із практичними навичками. Особливе значення це має в контексті післявоєнного відновлення економіки, де необхідна підготовка кваліфікованих фахівців, здатних працювати в умовах сучасних викликів.

Наші випускники мають бути готові до роботи в малому та середньому бізнесі — основі української економіки.

Державно-приватне партнерство, що передбачає взаємодію професійних освітніх закладів з підприємствами, ідеально відповідає цим цілям.

Варто зосередити освітню траєкторію фахових коледжів на практико-орієнтованій підготовці безпосередньо в закладі освіти, або практичній підготовці в умовах підприємства-партнера з елементами дуальної форми навчання, для цього заклад освіти беззаперечно повинен мати необхідний кадровий та технічний потенціал.

Саме **Немішаївський фаховий коледж** є яскравим прикладом ефективної синергії освіти, виробництва і бізнесу.

Коледж пишається славною понад столітною історією, адже свою діяльність розпочав у 1912 році із відкриття Мироцької сільськогосподарської школи, учнями якої були 60 селянських дітей.

Нині коледж здійснює підготовку на основі базової загальної середньої освіти за освітньо-професійним ступенем «Фаховий молодший бакалавр» за денною та заочною формами навчання зі спеціальностей:

- 051 Економіка.
- 072 Фінанси, банківська справа та страхування.
- 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.
- 201 Агрономія.
- 231 Соціальна робота.
- 211 Ветеринарна медицина.
- 181 Харчові технології.
- 204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва.
- 208 Агроінженерія.
- 275 Транспортні технології.

Середньорічний контингент студентів коледжу — до 1700 осіб, з яких близько 1500 осіб — денна форма навчання та 200 осіб — заочна.

У 2024 році понад 700 осіб обрали наш заклад освіти для здобуття фахової передвищої освіти.

Немішаївський фаховий коледж — це безпечне освітнє середовище, соціально-орієнтовані заклад освіти, має розвинену інфраструктуру: харчувальний комплекс (студентська їдальня і кав'ярня), 3 гуртожитки на 980 ліжок-місць, спортивно-оздоровчий комплекс і стадіон, бібліотеку і читальні зали, студентський клуб.

До прикладу, Немішаївський фаховий коледж єдиний в Київському регіоні та один із трьох закладів фахової передвищої освіти в Україні, що зберіг виробничі підрозділи тваринництва і рослинництва, та має понад 600 га орних земель, 200 голів ВРХ, створено навчально-виробничий підрозділ з переробки молока і виробництва молочних продуктів.

Здобувачі освіти безпосередньо на виробничій базі коледжу мають унікальну можливість пройти практичну підготовку в реальних умовах виробництва. Зокрема, механіки і агрономи проходять повний цикл виробничих процесів від обробітку ґрунту до одержання зерна і борошна, студенти харчових технологій навчаються виготовляти смачний сир та випічку і цю продукцію намагаємося вивести на місцевий ринок та реалізувати.

До послуг учасників освітнього процесу потужна матеріально-технічна база. Ми маємо 30 потужних навчально-виробничих лабораторій:

- Колекційне-дослідне поле.
 - Квітникарство.
 - Навчальна бухгалтерія.
 - Трактори і автомобілі.
 - Бджільництво.
 - Рослинництво.
 - Тваринництво.
 - Зооцентр.
 - Технологія хлібобулочних, кондитерських, макаронних виробів і харчоконцентратів.
 - Рентгенодіагностика.
 - Електромонтажний навчально-тренувальний полігон.
 - Технологія молока і молочних продуктів та ін.
- Для ліквідації бюджетного дефіциту, підвищення ефективності та покращення результатів від наданих освітніх послуг, що досягається завдяки залученню інновацій та потенціалу компетентності приватного бізнесу Немішаївський фаховий коледж активно розвиває державно-приватне партнерство, результатом якого є співпраця з багатьма підприємствами. Зокрема, за фінансової підтримки **ТОВ «АТ КАРГІЛЛ»** у 2023 році відкрито нові сучасні навчально-виробничі лабораторії:

- *«Якість та безпека харчових продуктів та продовольчої сировини»;*
- *«Відновлювальні джерела енергії»;*
- *«Навчальний лікувально-діагностичний центр ветеринарної медицини».*

У 2024 році ТОВ «АТ КАРГІЛЛ» для відділень «Аграрний бізнес» і «Електрифікація та відновлювальна енергетика» придбали та передали прилади майже на 700 тис. грн., що стало підґрунтям створення нових навчально-виробничих лабораторій, а саме «Агрономічних досліджень та агрохімсервісу». Обладнано нову лабораторію «Цифрові технології в енергетиці».

ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України» за підтримки СІКАМ Україна обладнали лабораторію «Електропостачання». Наявність наочних стендів та макетів опор дозволить навчати студентів основам будівництва повітряних ізолюваних ліній низької напруги та ліній з проводами у захисній ізоляції 10 кВ, які з кожним днем стають все актуальніші.

Спільно з ДТЕК створено «Електромонтажний навчально-тренувальний полігон», основна мета якого — забезпечити здобуття майбутніми фахівцями практичних навичок, які дозволять виконувати різні завдання з монтажу,

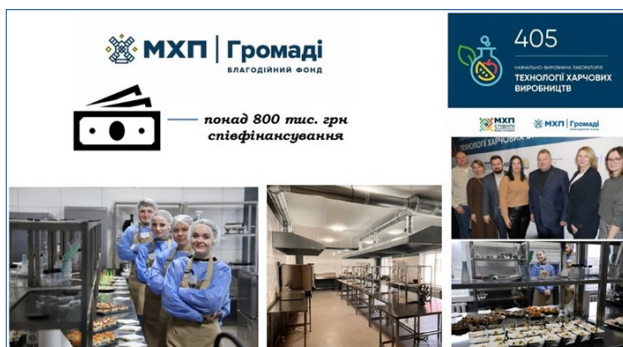

обслуговування та ремонту електричних мереж та обладнання.

Завдяки підтримці НУБіП України, спонсорській допомозі наших друзів підприємств-партнерів ТОВ «Фірма «Фавор», ТОВ «Брусилівський маслозавод», ФГ «Татусеві кізоники» створили навчально-виробничу лабораторію «Технологія молока і молочних продуктів» — повноцінну модель виробничого цеху з переробки молока і виробництва молочних продуктів, де наші студенти-технологи удосконалюють свої практичні навички.

8 листопада 2024 року відбулося урочисте відкриття нової навчально-виробничої лабораторії «Технології харчових виробництв». Лабораторія створена за фінансової та організаційної підтримки ПрАТ МХП і благодійного фонду «МХП Громаді» в рамках реалізації державного-приватного партнерства, активній підтримці адміністративно-господарського підрозділу коледжу та колективу відділення «Технології харчового виробництва». Лабораторія «Технології харчових виробництв» стане освітнім простором для практичних занять із технології виробництва харчових продуктів, їхньої якості, безпеки, переробки та пакування.

Реалізується підтримка народом Японії виробничих підрозділів коледжу в рамках японсько-української програми, що впроваджується Агентством міжнародного співробітництва JICA (Японія) у партнерстві із Міністерством аграрної політики

та продовольства України та за підтримки Міністерства освіти і науки України для ВСП «Немішаївський фаховий коледж НУБіП України».

У рамках проекту надано сільськогосподарську техніку, агрохімікати, комп'ютерну техніку для освітньо-виробничого процесу.

При співпраці з «Алеф строй» в рамках реалізації програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України» (Урядовий портал, 2024), відкрили на базі коледжу Школу операторів будівельної техніки — це унікальна школа, яка перекваліфіковує жінок на нетипові для них професії, зокрема на водіїв екскаваторів, тим саме долає бар'єри стереотипів щодо гендерної нерівності. Відбувся перший випуск, який став рекордним. Було офіційно встановлено рекорд України — Перший колективний випуск жінок-водійок екскаваторів в Україні, що здобули дуальну освіту в тренувальному таборі.

Загалом за період 2022-2024 рр. коледж зумів залучити в рамках державно-приватного партнерства приватних інвестицій та власних закупуваних коштів десятки мільйонів гривень.

Співпраця коледжу з бізнесом та соціальними партнерами сприяє якісній підготовці кваліфікованих кадрів, підняттю престижності робітничих професій, забезпеченню якісної підготовки здобувачів згідно з пріоритетами державної освітньої політики, вимогами роботодавців та потребами особистості, орієнтованими на її розвиток,

самореалізацію та активну участь у суспільному житті шляхом консолідації зусиль між закладом освіти, органами державної влади та роботодавцями.

Якщо освіта є фундаментом для розвитку суспільства, то державно-приватне партнерство виступає каталізатором змін, який прискорює цей розвиток. Лише об'єднавши зусилля держави, освітніх закладів та бізнесу, ми зможемо гарантувати високу якість освіти, яка відповідає викликам часу.

Тож, варто розглядати державно-приватне партнерство не лише як механізм, а як стратегічний ресурс, що визначає майбутнє освіти та її роль у побудові успішного суспільства. Сьогодні ми формуємо фундамент, який забезпечить розвиток компетентного, кваліфікованого та соціально відповідального покоління фахівців.

Колективи фахових коледжів мають прагнути до розвитку відносин між державними і приватними партнерами з метою взаємовигідної співпраці на довгостроковій основі для реалізації освітніх та соціальних цілей за сприяння Міністерства освіти і науки України та всіх гілок законодавчої і виконавчої влади, обласних та районних адміністрацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Радкевич, В.О., Вороніна-Пригодій, Д.А., Кравець, С.Г., Попова, В.В., Радкевич, О.П., Рябова, З.В., Слободяник, О.В., & Чепуренко, Я.О. (2023). *Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти для відновлення економіки України: методичний посібник*. Київ: Інститут професійної освіти НАПН України. <https://doi.org/10.32835/978-617-8167-01-1/2023>
- Радкевич, О.П. (2022). Сторони в державно-приватному партнерстві. *Інноваційна професійна освіта*, 1(2), 214-217. <https://doi.org/10.32835/2786-619x.2022.2.214-217>
- Радкевич, В.О. (2024). Державно-приватне партнерство у сфері професійної освіти: дорожня карта розвитку. *Професійна педагогіка*, 2(29), 3-20. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2024.29.3-20>
- Урядовий портал. (2024, 4 листопада). *Програма USAID «Конкурентоспроможна економіка України» виділяє \$1,8 мільйона на підтримку працевлаштування українців*. <https://www.kmu.gov.ua/news/prohrama-usaid-konkurentospromozhna-ekonomika-ukrainy-vydiliaie-18-miliona-na-pidtrymku-pratsevlashtuvannia-ukraintsiiv>

PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP: AN ACTUAL MECHANISM AND SYNERGY OF EFFORTS TO ENSURE THE QUALITY OF EDUCATION

Scientific report at the methodological seminar of NAES of Ukraine "Development of National Vocational Education in the Context of War, Post-War Recovery, and Ukraine's European Integration" on November 21, 2024

Volodymyr Alyokhin

PhD in Agriculture, Doctor of Philosophy in Public Administration, Director of Nemishayiv Vocational College of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Abstract. Based on the examples of successful implementation of public-private partnership on the basis of the Nemishayiv Vocational College of NULES of Ukraine, the report outlines the fundamental principles and model of public-private partnership as a modern mechanism for improving the quality of education.

It analyses the key aspects of interaction between the state, educational institutions and the private sector, in particular in the context of investments in the material and technical base, introduction of innovative approaches to education and training. Particular attention is paid to the synergy of efforts between different parties, which allows combining resources and expertise to support the sustainable development of the educational system and to promote accessibility and quality of educational services.

Keywords: pre-higher education; public-private partnership; quality of education; learning outcomes; practical skills; college.

Дата публікації: 7 грудня 2024 р.